

[Tom Behnke]

Jeg kan dog ikke lade være med at undre mig, når jeg læser den måde, man juridisk har formuleret sig ud af det på i forslaget § 1, pkt. 1. Der står: »... når den ene ægtefælle er indsat ... og den anden ægtefælle er enlig«. Jamen det er man vel, hvis den anden er inde. Hvis man mener, at den anden skal være reelt enlig, så er de ikke ægtefæller. Mit spørgsmål er: Hvorfor har man brugt den juridiske formulering? Den er lidt selvmodsigende efter min opfattelse. Man kunne jo bare have skrevet, at når en ægtefælle er i fængsel, får den, der er ude, det forhøjede børnetilskud; så havde den været hjemme.

Hvis det er, fordi man skal have nogle jurister og andre til at sidde og vejlede befolkningen om, hvordan man skal forstå lovgivningen, sådan at det er et beskæftigelsesfremmende projekt for jurister, har jeg fuld forståelse for det, men jeg synes ikke, at det er rimeligt.

Dorit Myltoft (RV):

Familier til indsatte er i forvejen på mange måder menneskeligt og socialt set en særlig sårbar gruppe. Med dette lovforslag kan vi være med til dels at rette en forskelsbehandling mellem gifte og ugifte samlevende op og dels at lindre noget af smerten, der hører med til at være i en sårbar situation. Derfor kan Det Radikale Venstre støtte lovforslaget.

Lysholm Christensen (KRF):

Med dette lovforslag rådes der bod på nogle uheldige konsekvenser omkring udbetalingen af børnetilskud m.m. Jeg skal ikke gå ind i de enkelte elementer i lovforslaget, men blot tilsi-ge vores støtte til en hurtig udvalgsbehandling.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg er meget glad for at kunne konstatere, at der er så bred tilslutning til dette lovforslag, der vil være en god hjælp til en mindre, upåagtet gruppe af børn og voksne.

Med hensyn til de kommentarer, der er kommet fra hr. Tom Behnke, kan jeg sige, at den formulering, der er valgt, er et rent teknisk spørgsmål. Vendingen omkring den enlige er simpelt hen valgt for, at lovforslaget skal harmonere med sprogbrugen i børnetilskudsloven.

Er der brug for yderligere uddybninger, kan vi selvfølgelig vende tilbage til det i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

31) Første behandling af lovforslag nr. L 120:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ændring af bestemmelsen om supplerende tilskud til forældre på orlov til børnepasning).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 7/12 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jan Petersen (S):

Da mit partis ordfører, hr. Bjarne Laustsen, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre de synspunkter, vi i Socialdemokratiet har om det konkrete lovforslag.

Denne lovændring har til formål at tage højde for en utilsigtet virkning af det lovgrundlag, som vi lavede i foråret, der gav kommunerne hjemmel til at yde et supplerende tilskud til forældreorlovsvydelsen. Det var ikke hensigten dengang, at det skulle være bedre at gå på forældreorlov fra ledighed end fra beskæftigelse, og der er eksempler på – har vi fundet ud af – at det vil være sådan.

Derfor støtter vi dette lovforslag, der har til formål at fjerne denne forskelsbehandling og sikre, at den samlede ydelse for beskæftigede bringes op på det samme niveau, som gælder for en ledig orlovshaver. Det er først og fremmest et problem, der vil kunne opstå blandt de lavtlønnede, så også af den grund har det jo et godt formål.

Pia Christmas-Møller (KF):

Hastværk er lastværk! Det er vel en lektie, regeringen efterhånden må have lært. I hvert fald er dette forslag endnu et eksempel på, hvad der kommer ud af det, når regeringen forhaster sig med at gennemføre en meget stor og omfattende reformlovgivning på rekordtid og med sit eget meget spinkle flertal. Men lad det nu være.

Lovforslaget retter op på en umiddelbar urimelighed, som skader de beskæftigede, og det synes vi i og for sig i sig selv kan være udmærket. Vi vil meget gerne under udvalgsarbejdet have kigget lidt nærmere på, om det nu virkelig er rigtigt, at det er økonomisk udgiftsneutralt både på det statslige niveau, men så sandelig også på det kommunale niveau.

Den forskelsbehandling, som jeg forstår utilsigtet har sneget sig ind i arbejdsmarkedsreformens orlovsdel på dette område, vil vi naturligvis godt bidrage vort til kan blive rettet op på fornuftig vis, så vi vil gå konstruktivt ind i udvalgsarbejdet, og afhængigt af, hvordan udvalgsarbejdet forløber, vil vi give vores endelige melding enten ved anden- eller tredjebehandlingen.

Bodil Thrane (V):

Jeg vil også her sige, at Venstres ordfører på området ikke kan være til stede, men jeg vil så fremsige følgende:

Det er naturligvis uholdbart, at ledige behandles bedre end andre i forbindelse med orlov til børnepasning. Det ser ud til, at regeringen vil løse problemet ved at tage et fælles udgangspunkt for ledige og beskæftigede, nemlig i det dagpengebeløb, som de pågældende ville have været berettiget til ved fuldtidsledighed umiddelbart før orloven. Og så henviser man i øvrigt kommunerne til at regulere tilskuddet, hvis det er nødvendigt for at undgå merudgifter.

Venstre er som bekendt imod den udformning af orlovsordningerne, som regeringen har trumfet igennem her fra nytår, men vi vil godt være med til at se på i udvalget, om noget af dette her kan klares uden merudgifter, og først derefter vil vi tage stilling til lovforslaget.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Det er jo så sandt, som det er sagt, at hastværk er lastværk. På den anden side vil jeg si-

ge, at nu har vi da en regering, der sørger for at få det rettet til, inden det skal sættes i kraft. Sådan var det jo ikke med den tidligere regering; den kom ofte, efter at lovene var trådt i kraft. Derfor synes jeg ærligt talt ikke, at det er så galt med hastværket i de lovforslag, vi har haft til behandling i dag – men det er selvfølgelig altid bedst, hvis lovene bliver lavet så flot og så godt, som de kan, fra starten.

Derfor er det også så ærgerligt, at dette lovforslag ikke er udformet sådan, at de, der vil gå på denne orlov, simpelt hen får den dagpengesats, de er berettiget til ifølge reglerne. I stedet for laver man det så kompliceret, at de på den ene side kun må få 80 pct., men på den anden side må de altså godt få fyldt ovenpå af kommunen, hvis ellers kommunen har nogle penge til at gøre det. Og i de kommuner, hvor de så ikke har pengene, føler folk så virkelig, at det vel nok er ærgerligt, at de ikke bor i kommunen ved siden af, fordi den har taget beslutning om, at den vil fylde lidt ovenpå. Det er ikke en rimelig måde at lave lovgivning på.

Vi havde helst set, at dette her var enkelt, sådan at man fik den dagpengesats, man var berettiget til og så færdig, når man gik på sådan en orlov. Men vi kan støtte dette lovforslag, for selvfølgelig skal der rettes op på det. Der er flere uretfærdigheder i det; jeg har nævnt en af dem her, men den kan jeg åbenbart ikke få rettet. Men det skal ikke forhindre mig i at få rettet de andre uretfærdigheder, der er, så vi støtter forslaget.

Tom Behnke (FP):

Fremskridtspartiet er og vil fortsat være imod offentligt betalt orlov, for det betyder, at de skatteydere, som yder en indsats, ud over at yde en indsats til at få smør på deres eget brød også skal yde en indsats til, at naboen kan få smør på sit brød for ikke at yde en indsats. Det er ikke rimeligt, og det bevirker en skævvridning af hele vores samfund.

Dette forslag viser jo – som flere har været inde på – at regeringen ikke var grundig nok, da den lavede det oprindelige forslag, og jeg vil sige så klart som muligt, at Fremskridtspartiet ikke vil være med til at hjælpe regeringen med at klare sig ud af den suppedas, den er røget ud i. Det vil vi ikke. Det er regeringens problem, den har lavet noget makværk, og det må den selv finde ud af at komme ud af igen.

[Tom Behnke]

Jeg vil godt sige, at som jeg læser regeringens mange forslag, så er dette her garanteret ikke det sidste forslag, vi har set fra regeringen, der skal rette op på dette område. Jeg vil næsten vædde på, at når regeringens skattereform træder i kraft til januar og borgerne opdager, hvad den virkelig har af konsekvenser – det er der ingen borgere der ved i dag, for det er totalt umuligt at læse sin forskudsopgørelse – så vil man også på det område opdage, at der er en række skævheder i loven, og så vil der igen komme en stribe af ændringsforslag fra regeringen.

Regeringen har hastværk; jeg ved ikke, om det er, fordi regeringen regner med, at den ikke skal sidde længere end til næste valg, og så er det med at få gennemført mest muligt, inden man ryger af pinden igen. Det er jo højest sandsynligt det, der kommer til at ske, men jeg synes ikke, det er fair, at den socialdemokratiske regering på den måde gør det vanskeligt for en kommende regering at rette op på det hele igen.

Jeg vil godt høre ministerens bemærkninger til forslaget administrative-økonomiske konsekvenser. Jeg synes, man kommer rimeligt nemt om ved det ved at sige, at forslaget er udgiftsneutral. Det er det altså under visse forudsætninger, forudsætninger, som ikke er givet på forhånd, og som bestemt ikke er givet i alle kommuner. Den ene er, at kommunerne har besluttet at indføre en tilskudsordning – hvad med de kommuner, der ikke har besluttet det endnu? Der står også, at det kun gælder, hvis kommunen regulerer den øvre grænse – hvad nu, hvis kommunen ikke har mulighed for at gøre det, hvis den har lagt sig fast på, hvad den skal være, og ordningen er startet? Hvad gør man så?

Det kan godt være, at lovforslaget med de forudsætninger, der er lagt ind, vil være udgiftsneutral; men det er ikke givet, at alle kommuner vil rette sig ind efter de forudsætninger, og så er det ikke udgiftsneutral. Efter min måske lidt pessimistiske vurdering vil jeg igen vædde på, at dette her kommer til at koste penge, og det kommer til at koste mange penge ude i kommunerne.

Dorit Myltoft (RV):

De tre orlovsformer, det vil sige til børnepasning, til uddannelse og til sabbat, skal for

Det Radikale Venstre tilgodes i hvert fald to overordnede formål:

Det første formål er, at voksne mennesker får mulighed for i løbet af et arbejdsliv periodevis at kunne tilrettelægge andre former for aktiviteter. Der er på mange måder gået inflation i begrebet livskvalitet, og derfor bruger jeg det kun med yderste forsigtighed, men det er dog det, det drejer sig om.

Det andet formål er, at orlovsordningerne skulle have en mærkbar beskæftigelsesmæssig effekt. I det lys ser vi dette lovforslag som en nødvendighed for at undgå, at det bedre kan betale sig at gå på orlov fra ledighed end fra beskæftigelse.

Det Radikale Venstre støtter lovforslaget.

Lysholm Christensen (KRF):

Jeg hører til dem, som er vældig glade for, at vi nu snart kan sende de første på orlov efter de tre orlovsordninger, der er gennemført. Det er glædeligt at se den interesse, der er for ordningen. Mange er i gang med at udfylde ansøgningsskemaer for at få det hele på plads. Nu håber jeg bare ikke, at de mister modet, inden de kommer igennem alt det papirarbejde. Jeg havde for nylig kontakt med en person, som var ved at fortvivle over det meget papir, der skal til for at få en orlovsansøgning igennem. Men vort samfund er efterhånden sådan indrettet, at der skal meget papir til, desværre.

Det er også glædeligt, at mange kommuner har valgt at benytte sig af muligheden for at give tilskud til de forældre, som går på orlov til børnepasning.

Der har så vist sig det problem, som dette lovforslag omhandler, nemlig at det for nogle bedre kan betale sig at gå på orlov fra ledighed end fra beskæftigelse. Det problem skal vi selvfølgelig have løst, og det medvirker vi gerne til fra Kristeligt Folkepartis side.

Socialministeren (Karen Jespersen):

De orlovsordninger, regeringen har gennemført med virkning fra januar 1994, tegner jo allerede nu til at blive en stor succes, ikke mindst den orlov, der giver mennesker mulighed for at blive hjemme og passe deres børn i en længere periode end barselperioden. Det tyder jo på, at vi har ramt et behov i befolkningen ved at give dem en mulighed for at være noget mere sammen med deres børn.

[Socialministeren]

Men det er da også rigtigt, at orlovsordningerne er en større reform. Der er tale om nogle større ændringer, og vi ved jo også godt, at når man laver den slags større ændringer, kan der være brug for nogle justeringer hen ad vejen. Det er ikke nyt, og jeg synes, at det måtte forventes, at det ville ske. Og så er der ikke andet for, når vi opdager nogle utilsigtede virkninger, end at vi gør noget ved dem.

Nu talte hr. Tom Behnke om skattereformen, og det har jo ikke umiddelbart noget med dette her at gøre, men det kan da godt være, at der også kommer ændringer i skattereformen. Det kan også godt være, at der kommer flere ændringer i denne lovgivning. Det er ikke nogen ufornuftig måde at arbejde på, at man følger en lov og ser, om der er behov for justeringer. Det er jo derfor, vi meget tit har revisionsbestemmelser i de nye love, vi gennemfører, fordi vi ved, at det kan være ganske fornuftigt at lære af erfaringerne med en lov.

Fru Lilli Gyldenkilde efterlyste en ordning, hvor man simpelt hen gav de mennesker, der gik på orlov, almindeligt dagpengemaximum. Når vi ikke har gjort det, er det jo af forskellige grunde, bl.a. den, at det vil være en mærkbar merudgift for staten.

Endelig vil jeg sige til fru Pia Christmas-Møller og fru Bodil Thrane, at jeg er glad for, at de er indstillet på at støtte dette lovforslag, fordi de ser det som en nødvendig forbedring. Jeg tror godt, jeg tør sige, at denne her model er regnet igennem på alle leder og kanter, så den skulle være fejlsikker. Det er i øvrigt også en ret enkel model, vi har fundet frem til for at løse dette problem; men det er klart, at vi skal igennem nogle regneeksempler under udvalgsarbejdet, og dem har jeg også klar.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

*Meddelelser fra formanden:***Anden næstformand (Grove):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af Folketinget Jes Lunde (SF), Tommy Dinesen (SF), Gade (SF), Lilli Gyldenkilde (SF) og Riishøj (SF) har meddelt mig, at de ønsker til miljøministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvad er den miljømæssige begrundelse for at gøre Danmark til et benzinlavprisland?« (Forespørgsel nr. F 17).

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Retsudvalget (8/12 93):

Udtræder: Kim Behnke (FP)

Ny stedf.: Pia Kjærsgaard (FP)

Miljø- og Planlægningsudvalget (8/12 93):

Udtræder: H.P. Clausen (KF)

Ny stedf.: Eva Møller (KF)

Erhvervsudvalget (8/12 93):

Udtræder: Henning Andersen (KF)

Ny stedf.: Gammelgaard (KF)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 10. december 1993, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 20.12